

स्थानीय राजपत्र

तिनाउ गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड ८, भाग २, संख्या ३, मिति २०८२ आश्विन ०८ गते

भाग-२

तिनाउ गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, दोभान, पाल्पा

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (३) बमोजिम तिनाउ गाउँपालिका, गाउँ कार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

तिनाउ गाउँपालिकाको नदीजन्य तथा निर्माणजन्य पदार्थ उत्खनन्, व्यवस्थापन सम्बन्धमा मेशिनरी उपकरण प्रयोग तथा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२

प्रस्तावना: यस तिनाउ गाउँपालिका लगायत अन्य स्थानहरूमा हुने विकास निर्माण कार्यमा ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा, माटो तथा मिस्कट लगायतका नदीजन्य तथा खनिजजन्य पदार्थको अभाव हुन नदिन तथा सहज आपूर्ति गर्न यस्ता निर्माण सामग्री अनियन्त्रित दोहनलाई नियन्त्रण गरी दिगो उपयोग गर्न र यस क्षेत्रबाट प्राप्त हुने राजस्व सङ्कलनलाई व्यवस्थित गरी गाउँपालिकाको राजस्व आम्दानी वृद्धि गर्न तथा गाउँपालिकालाई ढुङ्गा गिट्टी, बालुवा एवम माटोजन्य वस्तुको बिक्री गर्ने अधिकार उपयोग गर्ने व्यवहारिक प्रक्रिया निर्धारण गर्न वाञ्छनीय भएकोले नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद) ले जारी गरेको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ को दफा २० तथा तिनाउ गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमित गर्ने ऐन २०७६ को दफा ३ बमोजिम तिनाउ गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम “ तिनाउ गाउँपालिका अन्तर्गत नदीजन्य तथा निर्माणजन्य पदार्थ उत्खनन, व्यवस्थापनका कार्यमा मेशिनरी उपकरण प्रयोग तथा नियमन सम्बन्धी कार्यविधि, २०८२ ” रहेको छ ।
- (२) यो कार्यविधि कार्यपालिका बाट स्विकृत भए पश्चात लगत्तै प्रारम्भ हुनेछ ।
२. परिभाषा: (१) विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,
- क) “गाउँपालिका” भन्नाले तिनाउ गाउँपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- ख) “कार्यपालिका” भन्नाले तिनाउ गाउँपालिकाको कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।
- ग) “मापदण्ड” भन्नाले नेपाल सरकार (मन्त्रीपरिषद) ले जारी गरेको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा बिक्री तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी मापदण्ड, २०७७ (संशोधन समेत) सम्झनु पर्दछ ।
- घ) “मेशिनरी औजार” भन्नाले टायरवाला व्याकहो लोडर, एक्साभेटर वा सोहि प्रकृतिको भारी उपकरण तथा अन्य उपकरणलाई सम्झनु पर्दछ ।
- ङ) “अनुगमन समिति” भन्नाले दफा (४) बमोजिमको समिति सम्झनु पर्दछ ।
- च) “कार्यालय” भन्नाले तिनाउ गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय सम्झनु पर्दछ ।
- छ) “उत्खनन तथा सङ्कलन” भन्नाले नदी, घाट वा निजि जग्गा वा सार्वजनिक जग्गा वा सडक खन्ने तथा मर्मत गर्ने स्थानबाट ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, ग्राभेल, ग्रेग्राण उत्खनन तथा सङ्कलन गर्ने कार्य सम्झनु पर्दछ ।
- ज) “सार्वजनिक पुर्वाधार विकास निर्माण आयोजना” भन्नाले संघीय तथा प्रदेश सरकार र गाउँपालिका स्तरीय बजेटबाट निर्माण हुने सार्वजनिक पुर्वाधार विकास आयोजना भन्ने सम्झनु पर्दछ ।
३. नदीजन्य तथा निर्माणजन्य पदार्थको उत्खनन, सङ्कलन र बिक्री (१) मापदण्डमा भएको व्यवस्थाको अतिरिक्त गाउँपालिकाले नदीजन्य पदार्थको सङ्कलन, उत्खनन र बिक्री गर्दा देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछ ,
- क) नदीजन्य तथा निर्माणजन्य पदार्थको उत्खनन, सङ्कलन र बिक्रीको लागि कार्यालयले वातावरणीय प्रतिवेदन तयार गरी तथा गराई स्वीकृतिको लागि कार्यपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ख) कार्यपालिका बैठकमा छलफल भई स्वीकृत भएपछि वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनको प्रावधान अनुरूप हुने गरी ठेक्का बन्दोबस्त गर्नुपर्नेछ । ठेक्का प्रक्रियामा व्यक्ति, व्यवसायिक फर्म वा संस्था सहभागी हुन सक्नेछन ।
- ग) वर्षाको समयमा बगेर आई नदी खोला खोल्सीको किनारमा जम्मा भएको ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, ग्राभेल, माटो गाउँपालिकाले ठेक्का लगाई बिक्री गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि गाउँपालिकाले ठेक्का बन्दोबस्त नगरी आफैले बिक्री गर्न उपयुक्त देखेमा कार्यपालिकाबाट निर्णय गरि अन्य उपयुक्त विधि तय गरि आय ठेक्का बन्दोबस्त गर्न सक्नेछ ।

४. अनुगमन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) नदीजन्य पदार्थ ढुङ्गा, माटोजन्य तथा खनिजजन्य पदार्थको उत्खनन, सङ्कलन र बिक्री सम्बन्धी प्रक्रियाको अनुगमन गर्न देहाय बमोजिमको गाउँपालिका अनुगमन समिति रहनेछ ।

क) गाउँपालिका उपाध्यक्ष	- संयोजक
ख) सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष	- सदस्य
ग) गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको कार्यपालिका सदस्य मध्येबाट १ जना	- सदस्य
घ) अनुगमन तथा मूल्यांकन शाखा इकाई प्रमुख	- सदस्य
ङ) पूर्वाधार शाखाको शाखा प्रमुख	- सदस्य
च) वातावरण निरीक्षक वा वातावरण निरीक्षक नभए वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन हेर्ने प्राविधिक (दुवै भए दुवै जना)	- सदस्य
छ) वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन इकाई प्रमुख	- सदस्य
ज) राजश्व इकाई प्रमुख	- सदस्य सचिव

(२) गाउँपालिका अनुगमन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- क) मापदण्डको दफा ९ बमोजिमको जिल्ला अनुगमन समितिबाट लेखि आएका विषयमा आवश्यक कारवाही गर्ने ।
- ख) उत्खनन तथा सङ्कलन क्षेत्रको नाप-जाँच तथा रेखाङ्कनका आधारमा उत्खनन तथा सङ्कलनको क्षेत्र निर्धारण गरी लाइन लेभल दिने ।
- ग) उत्खनन तथा सङ्कलन क्षेत्रबाट मापदण्ड, यस कार्यविधि र वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन बमोजिम भए नभएको नियमित अनुगमन गर्ने ।
- घ) नदीजन्य तथा निजी जग्गाबाट हुने उत्खनन, सङ्कलन, बिक्री तथा व्यवस्थापनको र मेशिनरी औजार प्रयोग सम्बन्धी व्यवस्थापनको समग्र अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्ने ।
- ङ) गाउँपालिका आफैले उत्खनन, सङ्कलन, बिक्री तथा व्यवस्थापन गर्ने अवस्थामा सो को अनुगमन गर्ने ।
- च) आर्थिक वर्षको अन्त्यमा नदी किनार तथा वन क्षेत्रमा भण्डारण गरी राखिएको नदीजन्य पदार्थ जफत गरी बिक्री गर्ने व्यवस्था मिलाउने ।
- छ) उत्खनन, सङ्कलन तथा बिक्री सम्बन्धमा हुने विवाद तथा अन्य समस्याको समाधान गर्ने ।

- ज) अनुगमन तथा परिमाण नियन्त्रण सम्बन्धी भएका काम कारवाही तथा अनुगमन प्रतिवेदन र उत्खनन तथा स्टक परिमाण प्रतिवेदन गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्ने ।
- झ) नदीजन्य तथा निजी जग्गाबाट उत्खनन, सङ्कलन, बिक्री तथा व्यवस्थापनको र मेशिनरी औजार उपकरण प्रयोग सम्बन्धी व्यवस्थापनको समग्र अनुगमन तथा नियन्त्रण गर्ने ।
- ञ) गाउँपालिका आफैले उत्खनन, सङ्कलन, बिक्री तथा व्यवस्थापन गर्ने अवस्थामा कामको अनुगमन गर्ने ।
- ट) गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालन भएका क्रसर र बालुवा प्रशोधन गर्ने वा बालुवा पाँगो वास (धुने) उद्योगको अनुगमन गरी मापदण्ड अनुसार सञ्चालन भए वा नभएको विषयमा प्रतिवेदन दिने ।

५. मेशिनरी औजार उपकरण प्रयोग सम्बन्धी व्यवस्था: (१) नदीजन्य तथा निर्माणजन्य पदार्थको उत्खनन,सङ्कलन तथा व्यवस्थापनको कार्यमा मेशिनरी औजार उपकरण प्रयोग गर्न अनुमति प्रदान दिनु पर्ने भएमा देहायका प्रक्रिया अपनाई मेशिनरी औजार प्रयोग गर्ने अनुमती दिन सकिनेछ ।

(क) स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनमा मेशिनरी औजार उपकरण प्रयोग गर्ने सम्बन्धी प्रावधान उल्लेख भएमा,

(ख) दफा ४ बमोजिमको अनुगमन समितिको सिफारिस भएमा,

(ग) कार्यपालिका बैठकबाट निर्णय भएमा,

(२) उपदफा (१) बमोजिम मेशिनरी औजार उपकरण प्रयोग गर्न अनुमती लिन चाहने व्यक्ति, फर्मले वातावरणीय परीक्षणमा उल्लेखित प्रावधान पालना गर्नेछु भनि स्वःघोषणा पत्र सहित अनुसूचि - १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

६. मेशिनरी औजार प्रयोगको अनुमती दिन सकिने अवस्था: (१) देहायका अवस्थामा मेशिनरी औजार प्रयोगको अनुमती दिन सकिनेछ ।

क) बाढी पहिरो भूक्षय जस्ता प्राकृतिक प्रकोपको कारण जम्मा भएको पदार्थहरु जोखिम न्यूनीकरणको लागि हटाउनुपर्ने अवस्था उत्पन्न भएमा स्थानीय विपद व्यवस्थापन समितिको सिफारिसमा जिल्ला विपद व्यवस्थापन समितिको अनुमती लिई मेशिनरी उपकरण प्रयोग गर्न सकिनेछ ।

ख) नदीजन्य पदार्थहरुको थेगान, ढिस्का आदिका कारण प्राकृतिक बहाव परिवर्तन हुने जोखिम उत्खनन हुने अवस्थामा मेशिनरी उपकरण प्रयोग गरी हटाउनु पर्ने भएमा तथा नदीजन्य

पदार्थ उत्खनन तथा सङ्कलन गर्दा नदीका प्राकृतिक बहावलाई असर नपर्ने, आसपासका खेती योग्य जग्गा जमिनलाई सुरक्षित राख्नका लागि उपयुक्त परिमाणमा मात्र उत्खनन गर्न स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदनमा तोकिएको शर्त तथा मापदण्डको अनिवार्य पालना गर्ने गरी प्रयोग हुने मेशिनरी साधन, सवारी साधनको ब्लु-बुक र सवारी चालक अनुमतीपत्रको प्रमाण पत्र सहित तोकिएको मापदण्ड पालना गर्ने स्वघोषणा लगायत मेशिनरी उपकरणको प्रकार, संख्या र प्रयोग गर्नुपर्ने समय सिमा लगायत अन्य आवश्यक कागजात सहित निवेदन दिनुपर्नेछ ।

ग) गाउँपालिकामा सञ्चालन हुने तथा भएका पालिका स्तरीय, प्रादेशिक तथा राष्ट्रिय गौरवका आयोजनाहरूको लागि आयोजना प्रमुखले लागत इष्टिमेट अनुसारको परिमाण खुलाई निवेदन दिएमा र सम्बन्धित निर्माण व्यावसायीसँग सम्झौता भएको परिमाण उत्खनन र सङ्कलन गर्न ।

घ) गाउँपालिका क्षेत्रमा सञ्चालन भएका र हुने तथा सरकारी वा निजी स्तरको गाउँपालिकाको राजस्व आम्दानी वृद्धि हुने प्रकृतिको जलविद्युत, हाइड्रोपावर, औद्योगिक-ग्राम लगायतका उद्योगहरूलाई आवश्यक पर्ने परिमाण उत्खनन तथा सङ्कलन गर्न ।

ङ) मानवीय साधनबाट सङ्कलन गर्न सम्भव नदेखिएको भनि अनुगमन समितिबाट वा प्राविधिकबाट सिफारिस भएको स्थानमा उत्खनन तथा सङ्कलन गर्न ।

च) सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिसमा निजी जग्गाबाट वातावरणीय परीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसारको परिमाण उत्खनन तथा सङ्कलन गरी बिक्री गर्न ।

(२) गाउँपालिका आफैले उत्खनन, सङ्कलन तथा बिक्री गर्ने अवस्थामा वा उत्खनन गरी गाउँपालिका स्तरीय आयोजनामा प्रयोग गर्नुपर्ने अवस्थामा मेशिनरी औजार प्रयोग गरिनेछ ।

(३) मेशिनरी औजार प्रयोगको अनुमती गाउँपालिकाका अध्यक्षले अनुसूची - २ बमोजिम दिन सक्नेछ ।

७. सडक निर्माण, विस्तार वा मर्मतको क्रममा निस्कने निर्माण सामाग्रीको व्यवस्थापन :

(१) सडक निर्माण वा विस्तार तथा मर्मतको क्रममा सडक अधिकार क्षेत्र भित्रबाट निस्कने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, माटो, ग्रेग्रान जस्ता निर्माण सामाग्री सम्बन्धित आयोजनाले उपभोग गर्ने अवस्थामा त्यस्तो सामाग्रीको परिमाणको आधारमा लाग्ने बिक्री मूल्य लिई आयोजनालाई दिन सकिनेछ ।

(२) उपदफा (१) अनुसार सम्बन्धित आयोजनाले उपभोग गर्ने अवस्था नभएमा निर्माण सामाग्री खेर जान नदिन तथा राजस्व आम्दानी गर्न गाउँपालिका आफैले वा आयोजना मार्फत (ठेकेदार वा उपभोक्ता समिति) बिक्री गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम बिक्रीबाट प्राप्त रकम गाउँपालिकाको खातामा जम्मा गर्नुपर्नेछ ।

८. निजी जग्गाबाट निर्माण सामाग्री उत्खनन तथा सङ्कलन गर्ने प्रक्रिया:

(१) निजी जग्गाबाट निर्माण सामाग्री उत्खनन तथा सङ्कलन गर्न अनुमती लिने दिने प्रक्रिया देहाय अनुसार हुनेछ ।

(क) निजी जमिनबाट साधारण निर्माणमुखी ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, ग्राभेल, औद्योगिक माटो र साधारण माटो दैनिक ५० घन मि. भन्दा बढी उत्खननको कार्य गर्ने तथा बिक्री गर्न चाहने व्यक्तिले प्रारम्भिक वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन तयार गरी गाउँपालिका समक्ष अनुसूची - १ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन पेश गर्नुपर्नेछ । उक्त निवेदन साथ निस्कने निर्माणजन्य पदार्थको संकलन तथा व्यवस्थापनको समय सिमा सहितको कार्ययोजना समेत पेश गर्नु पर्नेछ ।

(ख) तोकिएको ढाँचामा पेश भएको निवेदन, प्रारम्भिक वातावरणीय प्रतिवेदन तथा संकलन एवं व्यवस्थापन कार्ययोजनाका सम्बन्धमा कार्यपालिकाले आवश्यक हेरफेर सहित परिमार्जन गरि स्वीकृति प्रदान गर्न सक्नेछ ।

(ग) उपदफा (क) र (ख) बमोजिम निजी जमिनबाट ढुङ्गा, माटो, बालुवा, मिस्कट आदी उत्खनन तथा बिक्री गर्न चाहने व्यक्ति, व्यवसायिक फर्म वा संस्थाले उत्खनन गर्नुपर्ने जमिनको स्वामित्व भएको जग्गाधनी प्रमाण-पूर्जा, जग्गाधनीसँगको सम्झौताको प्रतिलिपी, उत्खनन हुने क्षेत्रफल र उत्खनन गरिने परिमाण, उत्खनन अवधि र संधियारसँगको अनुमती सहित वडा कार्यालयको सिफारिस सहित गाउँपालिकामा निवेदन दिनुपर्नेछ ।

(घ) यस कार्यविधि बमोजिम ढुङ्गा, माटो, बालुवा, मिस्कट आदि उत्खनन, सङ्कलन तथा भण्डारण गर्दा गाउँपालिकाले आफ्नो भू-उपयोग नीति अनुसार यस प्रयोजनका लागि छुट्टाइएको जग्गाको मात्र गाउँपालिकाबाट वातावरणीय परीक्षण गरी परिमाण तोक्यो उत्खनन अनुमती दिन सक्नेछ ।

(२) प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने: (१) उपदफा (१) को (क) बमोजिम स्वीकृतका लागि प्रतिवेदन प्राप्त भएमा संक्षिप्त वातावरणीय अध्ययन तथा प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद - ३ मा भएको व्यवस्था बमोजिम हुनेछ । साथै उपदफा (१) को (ख) बमोजिम स्वीकृतका लागि निवेदन प्राप्त भएमा उत्खनन अनुमती दिनु पूर्व प्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्नेछ ।

- (३) वातावरणीय परीक्षणको प्रस्तावक पक्ष, व्यक्ति वा जग्गा धनिले वातावरणीय परीक्षण स्वीकृत भएपछि अन्य व्यक्ति, फर्म, संस्थासँग सम्झौता गरी उत्खनन सङ्कलन तथा बिक्री गर्न सक्नेछ ।
- (४) प्रारम्भिक वातावरणीय प्रतिवेदन तथा संकलन एवं व्यवस्थापन कार्ययोजनाका सम्बन्धमा कार्यपालिकाले स्वीकृति प्रदान गरे पश्चात गाउँपालिका अध्यक्षले उत्खनन तथा व्यवस्थापनको सहमती तथा मेशिनरी औजार प्रयोगको अनुमती तोकिए बमोजिमप्रदान गर्न सक्नेछ ।
९. परिमाण नियन्त्रण सम्बन्धी व्यवस्था: (१) उत्खनन तथा सङ्कलनको कार्यमा तोकिएको परिमाण भन्दा बढी उत्खनन तथा संकलन गर्नुहुँदैन ।
- (२) उपदफा (१) मा व्यवस्था विपरित उत्खनन तथा सङ्कलन गर्ने व्यक्ति, फर्म वा संस्थालाई कानून बमोजिम दण्ड जरिवाना गरिनेछ ।
- (३) अनुगमन समितिले परिमाण नियन्त्रणको लागि समय-समयमा अनुगमन गर्नेछ र अध्यक्ष समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ ।
- (४) प्राविधिकले उत्खनन तथा सङ्कलन परिमाण नाप, जाँच गरी गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्नेछ ।
- (५) गाउँपालिका अध्यक्षले समय-समयमा उत्खनन तथा सङ्कलन परिमाण नाप, जाँच गर्न प्राविधिक खटाउन सक्नेछ ।
१०. ढुवानी तथा ओसार-पसार सम्बन्धी व्यवस्था: (१) ढुङ्गा, माटोजन्य पदार्थको ओसार-पसार गर्दा देहाय बमोजिम गर्नुपर्नेछ ।
- क) पानीले भिजेको र पानी चुहिने ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, मिस्कट, दहत्तर, बहत्तर बोकेका सवारी साधन पक्की सडकमा गुडाउन पाइनेछैन ।
- ख) ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, मिस्कट, दहत्तर, बहत्तर बोकेका सवारी साधन नछोपी खुल्ला रूपले ढुवानी गर्न, सडक सीमा नदी किनार र मापदण्ड भित्रको क्षेत्रमा सङ्कलन तथा सञ्चय गरी राख्न तथा सवारीका साधन उक्त क्षेत्र पार्किङ गर्न पाइनेछैन ।
- ग) ओसार-पसार तथा ढुवानी सम्बन्धी अन्य व्यवस्था मापदण्डमा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
११. निषेधित कार्यहरू: (१) यस कार्यविधि बमोजिम देहायका कार्यहरू निषेधित गरिएकोछ ।
- (२) वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन वा प्राविधिक प्रतिवेदन स्वीकृत नगरी नदीजन्य पदार्थ माटोजन्य पदार्थ, उत्खनन गर्न तथा निर्माण सामग्री सङ्कलन तथा भण्डारण गर्न ।
- (३) स्वीकृत संक्षिप्त वातावरणीय परीक्षण, प्रारम्भिक वातावरणीय परीक्षण वा प्राविधिक प्रतिवेदनका शर्त उल्लंघन गर्न ।

(४) अनुमती विपरित उत्खनन स्वीकृति प्राप्त भएको भन्दा बढी उत्खनन, सङ्कलन तथा ढुवानी गर्न ।

(५) उल्लेखित निषेधित कार्य गरेको पाईएमा अनुगमन समितिले दण्ड जरिवाना लगाउने, सामग्री जफत गर्न सक्नेछ ।

१२. क्रसर, उद्योग, बालुवा प्रशोधन उद्योग सम्बन्धी व्यवस्था :

(१) क्रसर, उद्योग, बालुवा प्रशोधन उद्योग सम्बन्धमा मापदण्डको दफा - ११ बमोजिम हुनेछ ।

(२) संघीय, प्रदेश र गाउँपालिका स्तरीय ठूला, रुपान्तरणकारी, राष्ट्रिय गौरवका तथा प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको लागि नदीजन्य पदार्थको अभाव हुन नदिन त्यस्ता आयोजना कार्यालयको सिफारिसमा आयोजना अवधिभरको लागि बालुवा प्रशोधन वा बालुवा पाँगो माटो धुने उद्योग सञ्चालन गर्न अस्थायी रूपमा प्रचलित नियमको अधिनमा रहि अनुमती दिन सक्नेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम अस्थायी अनुमती दिँदा देहायका कागजात पेश गर्नुपर्नेछ ।

क) आयोजना कार्यालयको सिफारिस पत्र

ख) आयोजनाको निर्माण गर्ने निर्माण व्यवसायीको निवेदन

ग) आयोजनाको लागत अनुगमन र आयोजना कार्यालय र निर्माण व्यवसायीबिच भएको सम्झौता पत्र ।

(४) अनुगमन समितिको प्रतिवेदन तथा सिफारिस र कार्यपालिकाको निर्णय अनुसार अनुमती दिइनेछ ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिमको कागजातको आधारमा गाउँपालिका अध्यक्षले अनुमती दिन सक्नेछ ।

(६) बालुवा प्रशोधन गर्न र बालुवा पाँगो माटो धुने उद्योग दर्ता गर्न अनुसूची - ४ अनुसारको मापदण्ड पुरनुपर्नेछ र उपदफा ४ बमोजिम सिफारिस तथा निर्णय हुनपर्नेछ ।

१३. ठुला, रुपान्तरणकारी, राष्ट्रिय गौरवका तथा प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको लागि विशेष व्यवस्था:

(१) ठुला, रुपान्तरणकारी, राष्ट्रिय गौरवका तथा प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाको लागि नदीजन्य पदार्थको अभाव हुन नदिन मापदण्डको दफा - १२ बमोजिमको व्यवस्था गरिनेछ ।

(२) उपदफा (१) साथै गाउँपालिकाको राजस्व आम्दानीमा बृद्धि हुने गाउँपालिकाको आर्थिक बृद्धि र विकासमा टेवा पुर्‍याउने खालका सरकारी वा संघ-संस्थान वा निजी क्षेत्रबाट निर्माण तथा सञ्चालन हुने जलविद्युत (हाइड्रोपावर), औद्योगिक-ग्राम, ठुला आयोजनाका सडक स्तरोन्नती गर्ने जस्ता अन्य आयोजनाका लागि गाउँपालिकाबाट त्यस्तो नदीजन्य पदार्थ उपलब्ध गराइनेछ ।

- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम नदीजन्य पदार्थ उपलब्ध गराउँदा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐनमा उल्लेख भए अनुसारको शुल्क तथा दस्तुर नघटाई कार्यपालिका बैठकबाट निर्णय हुनुपर्नेछ ।
- (४) उपदफा (१) र (२) बमोजिम नदीजन्य पदार्थ उपलब्ध गराउँदा वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन स्वीकृत भएको नदीहरुबाट उपलब्ध गराईनेछ ।
- (५) उपदफा (१) र (२) अनुसार नदीजन्य पदार्थ उत्खनन गर्न अध्यक्षबाट अनुमती दिइनेछ ।
१४. **दण्ड सजायको व्यवस्था:** दफा (१०) बमोजिम निषेधित कार्य गरेमा गाउँ कार्यपालिकाको निर्णय तथा प्रचलित कानूनमा व्यवस्था भए बमोजिम दण्ड सजाय हुनेछ ।
१५. **थपघट तथा हेरफेर:** यो (कार्यविधि) नियमावली आवश्यकता अनुसार गाउँ कार्यपालिकाले थपघट हेरफेर वा संशोधन गर्न सक्नेछ ।
१६. **बाधा अड्काउ फुकाउ:** यो कार्यविधिको कार्यान्वयनका क्रममा कुनै बाधा अड्काउ आईपरेमा गाउँ कार्यपालिकाले बाधा अड्काउ फुकाउ गर्न सक्नेछ ।

अनुसूची — १
(दफा ५ उपदफा २ सँग सम्बन्धित)

मेशिनरी उपकरण प्रयोगका लागि अनुमती माग गर्ने निवेदन

मिति:

श्री अध्यक्ष ज्यू
तिनाउ गाँउपालिका,
तिनाउ, पाल्पा ।

विषय: अनुमती पाउँ भन्ने बारे ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा..... वाट सञ्चालितयोजनाका लागि आवश्यक पर्ने नदीजन्य पदार्थ उत्खनन तथा सङ्कलनका लागि मेशिनरी उपकरण प्रयोग गर्नु पर्ने भएकोले नियमानुसार मेशिनरी उपकरण प्रयोगको अनुमती प्रदान गरिदिनु हुन आवश्यक कागजपत्र सहित यो निवेदन पेश गरेको छु ।

(क) विवरण:

१. योजनाको नाम:
२. योजना कार्यान्वयन गर्ने व्यवसायीको नाम, ठेगाना:
३. योजनाको लागत:
४. योजना सम्पन्न हुने अनुमानित मिति:
५. योजनाका लागि आवश्यक पर्ने नदीजन्य पदार्थको अनुमानित परिमाण:
६. पायक पर्ने नजिकको उत्खनन् तथा सङ्कलन स्थान:
७. उत्खनन् तथा सङ्कलनका लागि प्रयोग हुने मेशिनरी उपकरणको प्रकार र संख्या:
८. मेशिनरी साधनको वलु बुक र सवारी लाईसेन्सको प्रमाण पत्र (पालिकामा अनिवार्य अभिलेखीकरण हुनु पर्ने)
९. तोकीएको मापदण्ड पालना गर्ने स्वघोषणा पत्र
१०. उत्खनन कार्ययोजना
११. अन्य आवश्यक कागजातहरू

(ख) उत्खनन् कार्ययोजना

क्र सं	विवरण	व्यहोरा/किसिम/परिमाण	कैफियत
१	मेशिनरी उपकरणको किसिम		
२	प्रयोग हुने मेशिन उपकरणको संख्या		
३	प्रयोग हुने क्षेत्र		
४	प्रयोग गर्ने कारण		
५	प्रयोग गर्ने समय		
६	प्रयोग गर्ने महिना		
७	प्रयोग गर्ने विधि र प्रकृया		
८	अधिकतम गहिराई, लम्बाई र चौडाई		
९	चेनएज		
१०	उत्खनन् सङ्कलन हुने अनुमानित परिमाण घ.मि.(मासिक)		
११	मूख्य वस्ती देखी मेशिन उपकरणको प्रयोग गर्नेक्षेत्र सम्मको औषत दुरी		
१२	स्थानीय रोड देखी मेशिन उपकरणको प्रयोग गर्ने क्षेत्र सम्मको औषत दुरी		
१३	अन्य संवेदनशिल क्षेत्र भए उल्लेख गर्ने		

निवेदकको हस्ताक्षर:

नाम:

ठेगाना:

सम्पर्क नं.:

अनुसूची - २

(दफा ६ उपदफा ३ सँग सम्बन्धित)

भारी उपकरण प्रयोग गरी नदीजन्य प्राकृतिक पदार्थ व्यवस्थापन गर्दा सहमती दिने विवरण

क्र. सं.	विवरण	परिमाण/संख्या/विवरण	कैफियत
१	भारी उपकरण प्रयोग गर्ने स्थानको विवरण	तल्लो बिन्दु	प्रतिवेदन वा प्राविधिक प्रतिवेदनले निर्धारण गरेको परिधि भित्र
		माथिल्लो बिन्दु	
		लम्बाई	
		चौडाई	
		गहिराई	
		ढुंगा:ग्रावेल:बालुवा	
२	नदीजन्य पदार्थ उत्खनन/सङ्कलनको अवस्था	सहमति दिइएको परिमाण	प्रतिवेदन वा प्राविधिक प्रतिवेदनले निर्धारण गरेको परिमाण नबढ्ने गरि
		हालसम्म उत्खनन परिमाण	
		बाँकी परिमाण	
३	प्रयोग गरिने भारी उपकरणको विवरण	संख्या	
		नाम	
		नम्बर	
४	पहुँचमार्ग		
५	भारी उपकरण प्रयोग गर्ने समयावधि	समयावधि	
		प्रतिदिन	
		समय	रातको समयमा नगर्ने
६	सुपरभिजन तथा समन्वय	प्राविधिक/कर्मचारी/प्रतिनिधि	
		स्थानीय समुदायबाट प्रतिनिधि	
७	अनुगमन संयन्त्र	गाउँपालिका अनुगमन समिति	
८	रिपोर्ट गर्ने तरिका र विधि		
९	अन्य		

अध्यक्ष

अनुसूची - ३

(दफा ४ सँग सम्बन्धित)

तिनाउ गाँउपालिका अनुगमन समितिबाट अनुगमन गर्दा प्रयोग हुने अनुगमन चेक लिस्ट

नदी/घाटको नाम :			
ठेगाना :			
उत्खनन, सङ्कलन कर्ता/व्यवसायी कम्पनी:			
क्र.स.	विवरण	छ वा छैन	कैफियत
१	मेसिन उपकरणको प्रयोग सम्झौता अनुसार		
२	प्रयोग भएका मेसिनको संख्या सम्झौता अनुसार		
३	प्रयोग गर्ने क्षेत्र पालना भएको		
४	उत्खनन् सङ्कलन, ढुवानीको समय पालना भएको		
५	तोकिएको अधिकतम नापको मापदण्ड पालना भएको		
६	उत्खनन् सङ्कलनको अधिकतम परिमाण पालना भएको		
७	जम्मा गर्ने काम नदी/खोला तटीय क्षेत्रमा नगर्ने विषय पालना भएको		
८	दैनिक उत्खनन/सङ्कलन अभिलेख		
९	दैनिक बिक्रि ढुवानी तेरिज		
१०	उत्खनन् सङ्कलनको परिमाण, चारकिल्लाको रेखांकन सहितको नाप नक्सा राखेको		
११	पहुँचमार्गमा धुलो उड्ने नदीन दैनिक पानी छर्किने प्रवन्ध		
१२	उत्खनन् सङ्कलन स्थलमा काम गर्ने कामदारको लागि अस्थायी शौचालयको व्यवस्था गरेको		
१३	तोकिएको ढाँचाको सूचना पाटी राखेको		
१४	ढुवानी र ओसारपसार सम्बन्धी मापदण्डको पालना		
१५	तोकिएको बजार मुल्यको पालना		
१६	अन्य कुनै विषय		

सदस्यहरु

संयोजक

अनुसूची - ४

(दफा १२ (६) सँग सम्बन्धित)

बालुवा प्रशोधन गर्ने र बालुवा पाँगो धुने उद्योगको अनुमती, दर्ता तथा नियमन सम्बन्धी व्यवस्था

१. बालुवा प्रशोधन गर्ने र बालुवा पाँगो धुने उद्योग दर्ताको लागि निवेदन साथ देहायका आवश्यक कागजात पेश गर्नुपर्नेछ ।

क) रित्तपूर्वको उद्योग दर्ता निवेदन

ख) परियोजनाको विवरण

ग) नेपाली नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी

घ) निवेदक फर्म भएमा फर्म प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी

ङ) उद्योग रहने स्थानको नक्सांकन सहितको विवरण

च) साझेदारीमा उद्योग स्थापना गर्न चाहनेको भए साझेदार बीच भएको सम्झौता

छ) उद्योग स्थापना गर्ने क्षेत्रको वडाको सिफारिस

ज) निवेदक कम्पनी भएमा

- कम्पनी दर्ता प्रमाणपत्र
- स्वीकृत प्रबन्धपत्र तथा नियमावलीको प्रतिलिपी
- संचालक समितिको निर्णय
- अद्यावधिक शेयर लागत
- अघिल्लो आर्थिक वर्षको लेखापरिक्षण प्रतिवेदन र करचुक्ता प्रमाणपत्र

झ) सम्बन्धित निकायबाट उद्योग दर्ता सम्बन्धमा यसै कार्यविधिले तोके बमोजिमको दुरी खुल्ने प्रमाणित कागजात

ञ) कच्चा पदार्थ आपूर्तिको बैधानिक स्रोत खुल्ने कागजात

ट) उद्योग रहने स्थलको जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा/लिज लिएको भए सम्झौताक प्रति

ठ) **Location Topo** नक्सामा अक्षांश देशान्तर खुलेको कागजात

ड) प्राइभेट/साझेदारी फर्म भएमा अद्यावधिक नविकरण भएको उद्योग दर्ता प्रमाणपत्र

ढ) स्वीकृत वातावरणीय अध्ययन प्रतिवेदन

२. बालुवा प्रशोधन गर्ने वा बालुवा पाँगो धुने उद्योग दर्ताका लागि दुरी सम्बन्धी मापदण्ड:

क्र.सं.	विवरण	कायम दुरीको मापदण्ड	दुरी प्रमाणित गर्ने निकाय
१	राजमार्गको राईट अफ वे बाट	२०० मिटर	पूर्वाधार शाखा
२	खोला वा नदी किनारबाट	२०० मिटर	पूर्वाधार शाखा
३	शिक्षण संस्था, स्वास्थ्य संस्था, धार्मिक, साँस्कृत, पुरातात्विक महत्वका स्थान तथा सुरक्षा निकायबाट	५०० मिटर	सम्बन्धित वडा कार्यालय पूर्वाधार शाखा
४	पक्की पुलबाट	५०० मिटर	सम्बन्धित वडा कार्यालय पूर्वाधार शाखा
५	वन, निकुञ्ज तथा आरक्षबाट	५०० मिटर	प्रदेश वन डिभिजन/सब डिभिजन कार्यालय
६	घना बस्तीबाट	५०० मिटर	सम्बन्धित वडा कार्यालय
७	हार्डटेन्सन लाईनबाट	२०० मिटर	विद्युत प्राधिकरण कार्यालय
८	ऐतिहासिक ताल, तलैया जलाशय र पोखरीबाट	५०० मिटर	पूर्वाधार शाखा,सम्बन्धित वडा कार्यालय
९	चुरे पहाडको फेदीबाट	१ किलोमिटर	प्रदेश वन डिभिजन/सब डिभिजन कार्यालय

३. जग्गा सम्बन्धी:

- उद्योग स्वामित्वमा रहेको कम्तीमा २० रोपनी (१०१७५ वर्गमिटर) जग्गा
- उद्योगको आफ्नै स्वामित्वमा जग्गा नभएमा लिजमा लिएको भए कम्तीमा ५ (पाँच) वर्षको सम्झौता

४. उद्योग अनुमती तथा दर्ता प्रकृया:

- उद्योगको दर्ताको लागि अनुसूची -४ को बुँदा नं. १ मा उल्लेखित कागजात पेश गर्ने ।
- संलग्न कागजात रुजु गरी उद्योग दर्ता गर्ने ।
- उद्योग दर्ता भई सञ्चालन भएपछि समय समयमा अनुगमन समितिले अनुगमन गरी गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्ने ।

मिति २०८२।०५।१३ गते

आज्ञाले
दिनेश सारु
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत